

Meiji Tenno

GYOSEI

125 Waka

Meiji császár versei

Fordította Kövesi Péter,

2007.

Dr. Usui Mikao sensei emlékének

Minden jog fenntartva!

Meiji Tenno

(1852-1912)

A keleti világban nem ritka, hogy egy államférfi verseket ír. Ilyen volt Meiji Tenno, japán császára is.

A nevével fémjelzett korszak gyökeresen megváltoztatta a „Felkelő Nap” országának életét. 1868-ban kezdődött a híres "Meiji Restauráció". A császár az addigi feudális államot korszerű alkotmányos monarchiává szervezte.

A fővárost Kyotoból Edo-ba, a mai Tokióba tette át, és hozzákezdett az ország modernizálásához, miközben őrizte az ősi hagyományokat is. A történelem során Japán először nyitotta meg kapuit a nyugati világ felé. Megkezdődött a „japán csoda”, japán ipari és tudományos nagyhatalommá válása.

Meiji császár nem csak kitűnő politikus, de híres költő, filozófus és spirituálisan is nyitott személyiség volt. Ezt az oldalát leginkább a „GYOSEI” címet viselő versgyűjteményéből ismerjük.

A 125 waka versformában írt (5-7-5-7-7 szótagképletű) ötsoros költeményekben egyaránt találunk légiesen finom természeti képeket, megszólalnak a hagyományos erkölcsi értékek, a szeretet, hűség, szülők és öregek tisztelete, és az ifjúságnak szóló tanítások is. Saját spirituális elveiről is vall Meiji, és azok a versek, ahol uralkodóként szólal meg, segíthetnek, hogy saját életünk urai lehessünk.

E verseken meditált dr. Usui Mikao, a Reiki alapító mestere és számos tanítványa.

Meiji Tenno versei most jelennek meg először magyar műfordításban. A fordítás nem a szó szerinti szöveghűségre törekszik, hanem arra, hogy Meiji tanító gondolatai élvezhető formában jussanak el a mai olvasóhoz.

Kövesi Péter

www.spiritualterapia.hu

1. A Hold

Minden változik.
És mennyi régi barát
van már föld alatt!
De a Hold őszi éjjelen
mindig ugyanaz marad.

2. Az Ég

Kék és felhőtlen
a hatalmas ég boltja.
Bárcsak a szívem,
lelkem és gondolatom
nekem is ilyen volna!

3. Alkalmi gondolat

Ha eszembe jut,
hogyan izzadhat a paraszt
a rizsföldeken,
sosem mondom, meleg van,
bárhogyan tűz is a Nap!

4. Szélfújta levelek

Mennyi eső kell,
míg legszebb színre érik
a juharlevél.
Aztán jön, elfújja mind
a leglágyabb őszi szél.

5. Úgy általában

A természetben
az eső a sziklát is
porrá koptatja.
Ne hidd hát a látszatot,
hogyan nincs változás soha!

6. Alkalmi gondolat

Nem kell sohasem
az éggel veszekedni,
sem okolni más
saját gyötrelmed miatt,
ha látod önön hibád!

7. Úgy általában

Már így is túl sok
van a vádaskodásból
itt a Nap alatt.
Ezért ne gyötörd magad
mások miatt túl sokat!

8. Barátság

Barátok lévén
legjobb, ha megmutatjuk
egymásnak hibánk:
így fogadja el egymást
minden igazi barát!

16. Tanulás

Kisleányaink
leckéje igen kemény.
Tanítójuknak
kell lássanak mindenkit,
kiben nemes az erény.

17. Virágok a vízben

Milyen szépséges:
vízben gyümölcsfavirág.
Látod, ott lebeg,
amint fájáról lehull,
és benned virul tovább.

18. Fénybogár a Hold előtt

Mikor a holdfény
játszik a tó tükörén,
a jánosbogár
fénye elől elbújik,
csendesen, nádszál tövén.

19. Drágakő

A legszebb ékkő,
melyben hiba sem lehet,
fényét vesztheti
akár egy porszemtől is,
míg gondodba nem veszed!

20. Jó tanács

A diákoknak:
ne mérkőzz soha mással!
Jobb, ha e helyett
előbbre lépsz, csak egyet,
szüntelen akarással!

21. Kötelesség

Tudom, ahol élsz,
zajos, nyüzsgő világ.
De sose feledd
gondját viselni szegény
szüleidnek legalább!

22. A fű

Meglehet, a rét
nem árul el túl sokat.
Hajolj közelébb!
Átkutatva rejtekét,
megleled gyógyító fűvét!

23. Érettségire

Túl a vizsgán
azt gondolnátok talán,
örökre vége!
Most az élet a lecke,
nem ér véget mégse!

24. A szegfű virága

Midőn elveted,
egyforma mind a mag.
Szirmait tárva
lesz mind más és másmilyen,
szegfű borzas virága.

25. Vízesés

A folyó útját
szikla állja. Dübörög
lenn a zuhatag.
Hol van a lány csobogás?
Nem hallani semmi mást.

26. A víz

A víz milyen lány!

Meglel minden kis utat,
ereje mégis
képes átszakítani
a tömör sziklafalat!

27. Kiszáradt fű

Valami gonosz
dolgozott a föld alatt,
mert mit vetettél,
minden gyökere halott,
mindennek vége szakadt.

28. Az öregember

Bár öreg volt már,
köszönni kijött elém,
unokák vállán.
De lám, csoda történt, már
saját lábán áll a vén!

29. Fa az iszapban*

Ha látok olykor
fát, melyre iszap kerül,
eszembe jut,
olyan, akár az ember,
ki sötétségbe merül

30. Vendég a hóesésben

Egy öregember
nagy hóban siet felém.
Sok dolga lehet.
Hogy leolvadjon, hívom,
a tűz mellé, közelebb.

31. Kalligráfia

Mikor a szép szó
szépen is van leírva,
legyen költemény,
vagy csak egyetlen betű,
olvasni is gyönyörű.

2. A szülők

Az ő szemükben,

* Japánban az esős évszakban gyakran kerülnek fák a lezúduló iszap alá

lehetsz bármilyen öreg,
csak gyerek lehetsz.
Ők így gondolnak rád:
minden szülő így szeret.

33. Alkalmi gondolat

A hadba menők
távol hagyják az otthont,
messze küzdenek.
Elszántak ők és bátrak,
megvédeni hazánkat.

34. Madarak

Szabadon szállnak
végtelen égbolt alatt,
fenn a madarak.
Bár soha ne felednék,
hogyan haza is jussanak!

35. Tanulmányok

Tudnod kellene
diákok példából:
tanulhatsz sokat,
de csak, ha gyakorolod,
az adja tudásodat!

36. Harmatos szegfűk

Diákleányok
együtt a tanteremben –
úgy tűnnek nékem,
megannyi friss szegfűszál,
rajtuk harmat a fényben.

37. Hűség

Olyan a hűség,
mely a szívünkben terem,
meg tudja hatni
a dühös isteneket*
fent a Buddha-földeken**

38. Alkalmi gondolat

Akkor a legjobb
élvezni a virágok
édes illatát,

* A buddhizmusban a haragos istenségek a tanítások védelmezői.

** Az ún. „tisztá földek” a megvilágosodott lények lakhelyei.

mikor már véghezvitted
minden aznapi munkád.

39. Emlékeimből

Sohase néznek
az emberek befelé.
Aokat beszélnek,
de mindig csak másokról.
Nem jól megy így az élet!

40. A hegycsúcs

Az eget éri,
a hegy mindig meredek.
He fel nem adod,
kész vagy meghódítani,
a jó ösvényt megleled.

41. Alkalmi gondolat

Ne beszélj sokat.
mindaddig csendben maradj,
míg szólás előtt
megnyitottad tudatod –
így lehet bölcs szavad.

42. Alkalmi gondolat

Ha gondolatod
megvalósul valahogy,
el sose tagadd!
Ne tartsd meg önmagadban,
s érte a hálát megadd!

43. Alkalmi gondolat

Sok van, mit tenni,
és sok, min gondolkodni
kell, ez a dolgunk.
Bár az, amit megtehetsz,
az lesz mindig kevesebb.

44. Fenyő a hóban

Hó hull a fára,
jó vastag fehér kabát.
Meghajlik az ág.
Lépj közelebb, jóbarát,
várja, hogy lágyan lerázd!

45. Alkalmi gondolat

Mind hősök voltak,
kik éltük harcban adták,
hogy fennmaradjon
örökre szép hazájuk.
- Emlékezzünk rájuk!

46. A ventilátor

Ha hőségben jön
bárki a palotámba,
szellőm hűvösét
arra fordítom, fújja
fuvallatát őreája

47. A szellem

Olyan egyszerű,
és milyen csodás béke,
ha képpé válsz
teljesen elmerülni
szellemed mélységébe!

48. Emlékeimből

Érd el célod,
ha nehéznek látod is!
Harcoldj, barátom!
El lehet mindent érni
itt ezen a világon!

4. A pillér

Annak, aki a
családnak gerince lesz,
tartóoszlopa,
neki már nem kellene
mindenen aggódnia.

50. A fűről jut eszembe

Légy vigyázatos!
Hallottál tán valamit.
Nincs semmi magva,
mégis gyökeret verhet,
az embert megzavarja.

51. A csónakról

Könnyű csorogni
le a folyón csónakon.
- Így megy a világ. –
De mindig figyelj oda,
hogyan áll a kormánylapát!

52. A drágakőről

Bárki csodálja
értékes gyémántjaim,
aki csak látja.
De én tudom, alig van,
aminek nincs hibája.

53. Utazás alatt

Újra és újra,
attól tartok egy kicsit,
ha útra kelek,
ezzel megzavarhatok
sok emberi életet.

54. Emberiesség

Hazáért bátran
vered ellenségedet.
Csak azt ne feledd,
mi a cél, mit kellene
valóban megvédened!

55. Orvosság

Népem javáért
szívesen meglelném az
örök életet.
Elixírjét véneknek adnám,
hogy még soká éljenek.

56. Az öregek

Öreg emberek
ugyanazt mesélgetik
mind végtelenül.
De a sok szó közé
sok jó tanítás kerül.

57. Este

Mikor a Nap
este lenyugodni tért,

bánom a napot,
hogy már ismét elúszott,
talán semmiségekért.

58. Szülői szív

Tavaszi éjen
aggódik a fácántyúk:
felégett mezőn
hol járhat fiókája -
oda az éjszakája.

59. Orvosság

A sok jó tanács
hűséges tanítóktól
igazi gyógyszer,
bármilyen betegségre,
talán a legjobb doktor

60. Úgy általában

Légy bár elfoglalt,
neked se lehetetlen,
az idő sem zavar -
abban, amit a szíved
igazán tenni akar!

61. Nyári fű

A rét fűszálai,
mint a nyüzsgő nagyvilág.
Nagyra törne mind.
Nem tudják, hogy a fűvet
ahogy nő, nyírják megint.

62. A tudat

Ha túl laza vagy,
nincs gát, mi visszafogna -
ez nagyobb veszély,
mintha mindenfelől
ellenség szorítana.

63. A keskeny ösvény

Rizsföldek között
keskeny az út, szűk a tér.
De a falusiak
utat adnak egymásnak,

így mindegyik célhoz ér.

64. Ház a rizsföldeken

A fiatalok
most harcban halnak talán.
Az öreg maga
gondozza a rizsföldeket
fenn, a hegyek oldalán.

65. Egyetlen nap

Arra vágyom én,
hogy megfáradt szellemem
oly ifjú legyen,
mint a Nap, ahogyan kel
minden újabb reggelen.

66. Esős évszak

A nyári monszun
párája nyirkosítja
a szegény paraszt
házában fekvőhelyét –
ura vagyok, és aggaszt!

67. Hideg éjjel

Hűvös éjjelen
felriadok álmomból,
a vihar felráz.
Ilyenkor legfőbb gondom,
bírtja-e sok parasztház?

68. A drágakő

E drága ékkő
milyen fénytelen maradt!
Úgy tűnik nékem,
valahogy elfeledték
fényesre csiszolni azt!

69. Az órák

Egyik gyorsan jár,
annál lassabb a másik.
Minden órának
mérete, mutatója,
saját ideje látszik.

70. Az út

Jobb elkerülni,
ahol veszélyes az út.
Tanács ez annak,
aki elbízta magát,
hiszi, könnyen célba jut.

71. Úgy általában

Vedd figyelembe
a megfelelő időt,
midőn útra térsz!
Könnyen lehet, enélkül
túl veszélyes földre lépsz!

72. A szív

A gyermeki szív
vajon miért oly gonosz,
hogy mire felnő,
ártatlansága elvész,
nem marad más, csak a rossz?

73. A gyermek

Egyenest állva,
díszítené kertemet
a bambusz-palánt.
De még nem elég erős,
minden szélre megremeg.

74. Felhőnek tűnő virágok

A cseresznyefák
virágzanak odafenn.
Úgy tűnnek innen,
mint fehér felhők, csenevész
fenyők között, a hegyen.

75. Nyári házak

Falusi házak,
túl összebújva állnak.
Ha jön a hőség,
ablakukon nem jut be
szél enyhítő hűvöse.

75. Köszönet a szülőknek

Viseld gondját
szülődnek türelmesen.
Fő a szeretet,
a tisztelet és hűség -
ettől vagyunk emberek!

77. A szülői szív

Mindenki tud majd
emlékezni, érteni
szülei szívét,
ha ő is megöregszik,
elszáll vele számos év!

78. Szülői tanácsok

Sok apró dolog,
mire megtanít szüléd.
De mindnek magva:
menj és tedd a dolgodat,
így lesz a világ tiéd!

79. A virág

Bár gyorsan lehull
a cseresznye virága,
ontva illatát,
évről évre szüntelen,
nem hallod panasz-szavát!

80. A por

Jó letörölni
a port, ha vastagon áll
valahol, még ha
senki alatta semmi
hasznos dolgot nem talál!

81. Tanulás

Azt hittem egykor,
tanulnom felesleges.
De bánom is már,
hogy akkor, mint kisdíák,
nem tanultam eleget.

82. Visszaemlékezés

Elgondokodtat,
hogyan él vajon a nép

egyformán mindig,
mindegy, ha eső szakad,
mindegy, ha derűs az ég.

83. Az út

A cél még távol.
Menj az utadon tovább,
járd, amint tudod!
Ha így teszel, úgy hiszem,
nem lehet nagyobb bajod!

84. Úgy általában

Az idő repül,
akár a nyíl vesszeje.
Csak tedd a dolgod
serényen, bármi légyen,
csak így juthatsz messzire!

85. Csónak a nádasban

Maradj csak veszteg.
Húzd be most az evezőt.
Kicsinyke hajód
nem mozdul a nád között –
Várd ki a kellő időt!

86. A tudás útja

Sokat tanultál.
Pihenj most egy keveset,
s kezdj hozzá újra!
Lásd, cseppet sem egyszerű,
rögös a tudás útja!

87. Úgy általában

Csak eléldegélni
halálodig, hogy dolgod
be sose végzed –
Így bizony nem sokat ér,
bármily hosszú is élted!

88. Emberi sors

Nem adott az ég
mindent, ahogyan vágytad.
De másként érzed,
amint csak visszanézed,

egész eddigi élted!

89. Tudatosság

Egy olyan napon,
mikor se szél, se hullám,
szellő se rebben,
a hajó kapitánya
figyel legéberebben!

90. Az úton

Ha társaid közt
te lennél a leglassabb,
a lemaradó,
egyedül kell rálelned,
hogymelyik ösvény a jó!

91. Úgy általában

Ezer harmatcsepp
szegfű borzas virágán,
egy se hullik le,
bár a virág hajladoz
szellő érintésire.

92. A drágakő (a császár önmagáról)

Még a gyémánt is,
mit sokan megkívánnak
legszebbek közül,
hordozhat egy-két hibát –
Tökéletlen a világ!

93. A szülői szív

Ahogy a szülő
gyermekére rátekint
kicsinynek látja,
bár régóta felnőtt már –
Ilyen a szülői szív.

94. A szülők

El sose feledd,
amit szüleid adtak
mindeddig neked -
bármennyire azt hiszed,
magad lelted meg helyed!

95. A bányá

Lehet teljes hegy
tiszta aranyból, sugárzó,
fényét nem látod,
míg aknát nem vágsz belé,
jó mélyen fel nem ásod!

96. Úgy általában

Bármilyen széles
életed útja, legyél
körültekintő!
Nyakadat is törheted,
sok az alattomos kő!

97. Visszaemlékezés

Nagyon büszke vagy,
munkád nem hétköznapi.
Pedig néhanap
mégis meg kell oldani
buta apróságokat

98. Emberi ész

A világ tágas,
tudásával eláraszt.
Az emberi fej
gondja csak, hogy odabenn
túl gyakran szűkös a hely!

99. Öregkor

Sose panaszkodj
elaggott korod miatt!
Inkább azt lássad,
tisztesség rejlik abban,
ha kortól hajlik hátad!

100. A családfő

Virul a család,
ha a háznak a feje
erővel tele,
összetartó oszlopa,
erős tölgyfa gerenda!

101. Emlékeimből

Vezetem népem
gondosan felügyelve,
ahogy csak tudom,
mert képességeimnek
csak a legjavát adom.

102. Tanítók

Van már, amiben
különb lettél bárkinél.
De nem feledhetsz:
legelső tanáraid
mutattak utat ehhez!

103. A hírlap

Sokan olvasnak
lapokat, de meglehet,
szerkesztőinek
lényegest kéne írniuk
üres fecsegés helyett!

104. A víz

A forrás vize
tisztá, és meginni jó.
Milyen szomorú,
hogy beszennyeződik,
ha zavaros a folyó!

105. A tehén

Sohase botlik,
mert nem siet a tehén,
bár sok a teher,
és túl nehéz a szekér,
amelyet húznia kell.

106. Isten

Ha többé soha
nem kell magad rejtened
istened előtt,
az igazat meglelted,
szíved mélyén, legbelől.

107. Úgy általában

Ne panaszkodj, ha
a dolgok nem mozdulnak

maguktól odább!,
Figyelnél inkább arra,
tán lustaságod a gát!

108. Barátok

A leghasznosabb
erő, széles világon
a sok jó barát,
hogy egymást segítve
menjünk utunkon tovább.

109. Az öreg fenyő

Ezeréves fa,
fenyő vigyáz kertemen.
Bár megérhetném,
azt, hogy ily hosszan élve
segítsek enyéimen!

110. Paraszti munka

Parasztok járnak
dolgozni, fel a hegyre,
a rizsföldeken.
Vetés-aratás között
nem pihenhetnek sosem.

111. A fenyő

Csak áll a fenyő,
türelemmel, viharban,
fagyban délcegen –
Értékesebb az ilyen
ember mind közül nekem!

112. Az ország sorsa

Emeld fel a jót
és vesd el, ami nem ilyen!
A mi országunk
így lehet egyre inkább
olyan, amire vágyunk!

113. Úgy általában

Lehet bár híres,
ismert a nagyvilágon,
emellett szerény
valaki, hiszen ő se más,

egyszerű emberi lény!

114. A csiga

Ami odakinn
történik a világban
csak olyan nékem,
mint ha a csiga kijön
házából – és csak nézem.

115. A helyes út

Ha jó az ösvény,
melyen nekiindultál,
nem lehet semmi,
ami az út folyamán
gátolna továbbmenni.

116. A kincs

Ha dolgod nehéz,
használd inkább eszedet:
szabaddá tehet.
Ezentúl ügyességed
értékes kincsed lehet.

117. Diákság

Bár a nagyvilág
zavaros és nyugtalan,
de a diákság
dolga a tudás útján
haladni zavartalan.

118. Úgy általában

Most úgy adatott,
hogy mások előtt haladj.
De ha feladod,
utolsóként érkezel,
megvetés lesz a sorod!

119. A feladat

Ha kiváltságod,
hogy az országot vezesd,
birodalmakat,
ha szemléleted igaz,
úgy tudod csak tenni azt!

120. Spiritualitás

Ha egész munkád
nem a legmagasztosabb
jó felé vezet,
nagyon nehéz lesz jól
vezetni tiéidet!

121. A helyes gondolkodás

Ha innen és túl
a tengeren, szeretem
az embereket,
mindet barátoknak látom -
háború hogyan lehet?

122. Úgy általában

Letörve hever
a fodros szegfűvirág
folyó fövényén
eldobva, de tán a víz
ettől virágozik tovább...

123. A játék

Ha jó játékot
találsz, s vele játszánál,
közben ne feledd,
játszani bár jó lehet,
más dolgod is van talán!

124. Úgy általában

Nézz önmagadra,
gyakran, mintha sohase
láttad volna tán!
Elvesztetted önmagad?
Így nem lépsz túl sok hibán!

125. A tükör

Munkám rengeteg:
csiszolgom magam én,
hogyan az emberek
szíve tiszta, ragyogó
tükörként tűnjön elém!